

Předmluva	11
Úvodní glosa: Právo na příznivé životní prostředí a právnické osoby	21
1. Právo na životní prostředí – mezi antropocentrismem a ekocentrismem	29
1.1 Lidská práva a limity antropocentrismu	29
1.2 Lidská práva a hodnoty forem života	33
1.3 Právo na životní prostředí, jeho obsahový rozměr a překonávání antropocentrismu	41
1.4 Ústavní zakotvení práva na životní prostředí jako základního lidského práva	44
1.5 Význam nárůstu judikatury a právních rozhodnutí v otázkách životního prostředí	51
1.6 Závěr – Právo na životní prostředí a příští generace	57
2. Vybrané přístupy k právu na příznivé životní prostředí	61
2.1 Úvod	61
2.2 Základní přístupy ke vztahu ochrany životního prostředí a lidských práv	62
2.3 Ochrana práva na příznivé životní prostředí prostřednictvím jiných základních lidských práv	63
2.4 Vzájemné doplňování jednotlivých přístupů ke vztahu ochrany životního prostředí a základních lidských práv	65
2.5 Právo na příznivé životní prostředí jako individuální a kolektivní základní právo	68
2.6 Právo na příznivé životní prostředí jako prostředek ochrany životního prostředí	71
2.7 Právo na příznivé životní prostředí jako prostředek ochrany životního prostředí – povinnost chránit životní prostředí	72
2.8 Závěr	77
3. Kdo se může domáhat práva na příznivé životní prostředí?	79
3.1 Úvod	79
3.2 Uchem jehly – K žalobní legitimaci	81

- 3.3 Zákopová válka – Vývoj dvou přístupů k možnosti hájení práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 86
- 3.4 Na mrtvém bodě – Hledání procesních pochybení \_\_\_\_\_ 92
- 3.5 Novela z evropského nebe – Změna legislativy \_\_\_\_\_ 94
- 3.6 Jak obrátit proud – Změna judikatury \_\_\_\_\_ 99
  - 3.6.1 Perlorodka říční \_\_\_\_\_ 99
  - 3.6.2 Ostrava \_\_\_\_\_ 102
  - 3.6.3 Čížovky a rozšiřování jejich argumentace novými směry v navazujících judikátech \_\_\_\_\_ 103
- 3.7 Závěry \_\_\_\_\_ 111
- 4. Esenciální obsah práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 115
  - 4.1 Možnosti omezení práva na příznivé životní prostředí a míra jeho ochrany \_\_\_\_\_ 115
  - 4.2 Význam esenciálního obsahu práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 117
  - 4.3 Obsah práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 120
  - 4.4 Význam principů udržitelného rozvoje a předběžné opatrnosti \_\_\_\_\_ 125
  - 4.5 Vymezení esenciálního obsahu práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 131
    - 4.5.1 Individuální charakter práva na příznivé životní prostředí a jeho subjekty \_\_\_\_\_ 131
    - 4.5.2 Procesní prvky práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 135
    - 4.5.3 Hmotněprávní prvky práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 137
    - 4.5.4 Právo na příznivé životní prostředí jako prostředek zásahu do jiných základních práv \_\_\_\_\_ 146
    - 4.5.5 Pozitivní závazky státu při ochraně životního prostředí \_\_\_\_\_ 151
  - 4.6 Závěr \_\_\_\_\_ 156
- 5. Globální oteplování v reflexi ústavně garantovaného práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 159
  - 5.1 Úvod \_\_\_\_\_ 159
  - 5.2 Změna klimatu coby ohrožení základních lidských práv? \_\_\_\_\_ 163
  - 5.3 Povinnost státu konat – ale co? \_\_\_\_\_ 165
  - 5.4 Kolize v rámci ochrany základních lidských práv a svobod \_\_\_\_\_ 168
  - 5.5 Závěr \_\_\_\_\_ 169
- 6. Přeshraniční dosah environmentálních práv \_\_\_\_\_ 173
  - 6.1 Úvodem \_\_\_\_\_ 173
  - 6.2 Přeshraniční dosah environmentálních práv na základě vnitrostátního práva? \_\_\_\_\_ 174

- 6.3 Přeshraniční dosah environmentálních práv na základě zvykového mezinárodního práva? \_\_\_\_\_ 184
- 6.4 Přeshraniční dosah environmentálních práv na základě smluvního mezinárodního práva? \_\_\_\_\_ 187
- 6.5 Související poznámky \_\_\_\_\_ 195
- 6.6 Závěrem \_\_\_\_\_ 199
- 7. Environmentální spolky, opatření obecné povahy a práva ve vztahu k příznivému životnímu prostředí – vývoj, současný stav a perspektivy \_\_\_\_\_ 201
  - 7.1 Obecná východiska \_\_\_\_\_ 201
  - 7.2 Opatření obecné povahy s vazbou na ochranu životního prostředí \_\_\_\_\_ 204
  - 7.3 Právo žít v příznivém životním prostředí jako osobnostní právo z pohledu environmentálních spolků a jejich přístupu k soudní ochraně \_\_\_\_\_ 210
  - 7.4 Závěry \_\_\_\_\_ 213
- 8. Kontroly domácích topenišť aneb kde leží hranice mezi právy na zdraví a příznivé životní prostředí a právem na soukromí? \_\_\_\_\_ 217
  - 8.1 Úvod \_\_\_\_\_ 217
  - 8.2 Stav ovzduší v České republice \_\_\_\_\_ 218
  - 8.3 Povinnosti provozovatelů domácích topenišť \_\_\_\_\_ 220
  - 8.4 Domovní svoboda \_\_\_\_\_ 223
  - 8.5 Možnosti omezení domovní svobody \_\_\_\_\_ 224
  - 8.6 Nezbytnost omezení domovní svobody pro ochranu zdraví a práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 227
    - 8.6.1 Legalita a legitimita kontrol domácích topenišť \_\_\_\_\_ 232
    - 8.6.2 Proporcionalita zásahu do domovní svobody \_\_\_\_\_ 233
  - 8.7 Závěr \_\_\_\_\_ 235
- 9. Poznámka k možnosti společenství vlastníků jednotek dovolávat se práva na příznivé životní prostředí \_\_\_\_\_ 239
  - 9.1 Úvod \_\_\_\_\_ 239
  - 9.2 Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu \_\_\_\_\_ 240
  - 9.3 Význam uvedených soudních rozhodnutí v kontextu změn právní úpravy \_\_\_\_\_ 242
  - 9.4 Závěry \_\_\_\_\_ 245
- 10. Právo na priaznivé životné prostredie – Vývoj, interpretácia a prístup slovenskej právnej vedy a aplikačnej praxe k tomu právu \_\_\_\_\_ 247
  - 10.1 Úvodné poznámky \_\_\_\_\_ 247
  - 10.2 Prístup Slovenskej súdnej judikatúry k právu na priaznivé životné prostredie \_\_\_\_\_ 252

10.3	Právna úprava recyklačného fondu	254
10.4	Nositelia práva na priaznivé životné prostredie	256
10.5	Spôsobilý zásah a príčinná súvislosť	259
10.6	Vlastnícke právo a právo na priaznivé životné prostredie	261
10.7	Vodná novela Ústavy Slovenskej republiky	261
10.8	Záver	263
	O autorech	267
	Bibliografie	273
	About the book	281